

Số: 01/2023/QĐST-VDS

Huyện Lắc, ngày 29 tháng 6 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
“V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN LẮK, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Văn Công Cường

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Mai Hương - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Lắc, tỉnh Đắk Lắk.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lắc, tỉnh Đắk Lắk tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Thanh Thanh - Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 6 năm 2023, tại trụ sở Toà án nhân dân huyện Lắc, tỉnh Đắk Lắk mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 47/2023/TLST-VDS ngày 19 tháng 4 năm 2023 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 03/2023/QĐST-VDS ngày 15 tháng 6 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu: Bà Phạm Thị H, sinh năm 1965, địa chỉ: Thôn S, xã B, huyện L, tỉnh Đắk Lắk.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Bà Nguyễn Thị T, sinh năm 1937 và bà Phạm Thị Hu, sinh năm 1970, cùng địa chỉ: Thôn Đ, xã B, huyện L, tỉnh Đắk Lắk;

2. Ông Phạm Văn H, sinh năm 1962 và bà Phạm Thị H, sinh năm 1984, cùng địa chỉ: Thôn S, xã B, huyện L, tỉnh Đắk Lắk.

3. Ông Phạm Văn T, sinh năm 1974, địa chỉ: 20 N, tổ dân phố 4, phường N, thành phố G, tỉnh Đắk Nông.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu cùng với bản tự khai và tại phiên họp bà Phạm Thị H trình bày như sau:

Bà Nguyễn Thị T là vợ của ông Phạm Văn T (đã chết), là mẹ đẻ của bà Phạm Thị H, ông Phạm Văn H, bà Phạm Thị H, ông Phạm Văn T, bà Phạm Thị Hu và ông Phạm Văn Tr (đã chết). Hiện nay bà T đang sinh sống và cư trú tại thôn Đ, xã B, huyện L, tỉnh Đắk Lắk và thời gian gần đây gia đình phát hiện bà T tư duy không có khả năng phát triển nữa, không có khả năng tự sinh hoạt cá nhân và lao

động như người bình thường. Trong cuộc sống hàng ngày tuy có khả năng vệ sinh cá nhân nhưng vẫn phải cần có sự nhắc nhở, giúp đỡ của những người thân trong gia đình.

Tháng 3 năm 2023 gia đình đưa bà T đi khám và điều trị tại Trung tâm y tế huyện L, tại đây Trung tâm kết luận bà T bị mất khả năng hoạt động và mất trí nhớ. Hiện tại bà T được trợ cấp tiền hàng tháng theo chính sách của nhà nước. Nay bà Phạm Thị H là con đẻ của bà T có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị T là người mất năng lực hành vi dân sự.

Bà Phạm Thị H, ông Phạm Văn T, bà Phạm Thị Hu và ông đồng ý với yêu cầu của bà H; còn ông Phạm Văn H không đồng ý với yêu cầu của bà H với lý do bà T từ trước đến nay đều bình thường và cho đến thời điểm hiện nay vẫn còn minh mẫn, có đầy đủ năng lực hành vi dân sự.

Ngoài ra các đương sự không có yêu cầu gì khác.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lắc phát biểu:

Xét đơn yêu cầu của bà Phạm Thị H thì đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án. Quá trình xem xét đơn và giải quyết vụ việc Thẩm phán đã thực hiện đúng theo quy định của Bộ luật tố tụng Dân sự.

Về giải quyết việc dân sự: Tòa án đã tiến hành trưng cầu giám định tình trạng sức khỏe, bệnh tật của bà Nguyễn Thị T. Căn cứ Kết luận pháp y tâm thần và các tài liệu chứng cứ khác có trong hồ sơ việc dân sự xác định bà Nguyễn Thị T là người mất năng lực hành vi dân sự. Áp dụng khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015, các điều 376, 378 Bộ luật tố tụng Dân sự năm 2015, đề nghị Tòa án chấp nhận đơn yêu cầu của bà Phạm Thị H, tuyên bố bà Nguyễn Thị T là người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Lắc, tỉnh Đắk Lắk nhận định:

[1] Bà Nguyễn Thị Thanh là vợ của ông Phạm Văn T (đã chết), bà T và ông T sinh được 06 người con chung là bà Phạm Thị H, ông Phạm Văn H, bà Phạm Thị H, ông Phạm Văn T, bà Phạm Thị Hu và ông Phạm Văn Tr. Hiện nay bà T đang sinh sống và cư trú tại thôn Đ, xã B, huyện L, tỉnh Đắk Lắk. Thời gian gần đây gia đình phát hiện bà T không có khả năng phát triển về tư duy và tự sinh hoạt cá nhân, lao động như người bình thường. Trong cuộc sống hàng ngày tuy có khả năng vệ sinh cá nhân nhưng phải cần có sự nhắc nhở, giúp đỡ của những người thân trong gia đình. Tháng 3 năm 2023 gia đình đưa bà T đi khám và điều trị tại Trung tâm y tế huyện L, tại đây Trung tâm y tế kết luận bà T bị mất khả năng hoạt động và mất trí nhớ. Do đó bà Hoa có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị T mất năng lực hành vi dân sự là đúng theo quy định tại Điều 376 Bộ luật tố tụng Dân sự. Tòa án nhân dân huyện Lắc thụ lý việc dân sự là đúng theo thẩm quyền quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng Dân sự.

[2] Qua trình giải quyết và theo các tài liệu có trong hồ sơ việc dân sự xác định được: Bà Nguyễn Thị T, sinh năm 1937, là mẹ đẻ của bà Phạm Thị H, ông Phạm Văn H, bà Phạm Thị H, ông Phạm Văn T, bà Phạm Thị Hu và ông Phạm Văn Tr. Tại thời điểm hiện tại bà T có tác phong chậm chạp, không có khả năng lao động độc lập, trong cuộc sống thường ngày bà T có khả năng tự ăn uống, vệ sinh cá nhân nhưng phải có sự nhắc nhở, giúp đỡ của người thân trong gia đình.

[3] Ngày 05/5/2023, bà Phạm Thị H là con đẻ của bà T có đơn yêu cầu Tòa án trung cầu giám định đối với tình trạng sức khỏe, bệnh tật của bà T. Sau khi xét đơn yêu cầu, ngày 12/5/2023 Tòa án nhân dân huyện Lắc đã ban hành quyết định trung cầu giám định số 01/2023/QĐ-TCGD trung cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên để giám định tình trạng sức khỏe, bệnh tật và năng lực hành vi dân sự của bà Nguyễn Thị T để có cơ sở giải quyết việc dân sự theo quy định tại Điều 102; điểm b khoản 2 Điều 366 Bộ luật tố tụng Dân sự.

[4] Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 121/KLGD ngày 07/6/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên kết luận đối với bà Nguyễn Thị T là “mất trí trong bệnh Alzheimer (F00.3-ICD10) suy nhược cơ thể”, “mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi”.

[5] Xét thấy, tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự 2015 quy định “*Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần*”.

[6] Căn cứ vào khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự; Kết luận giám định pháp y tâm thần của Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên về bệnh tật đối với bà T và các tài liệu, chứng cứ khác có trong hồ sơ việc dân sự, nhận thấy việc bà Phạm Thị H là con đẻ của bà T có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà T mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ. Do đó xét yêu cầu của bà H và đề nghị của đại diện Viện kiểm sát là có cơ sở chấp nhận; căn cứ Điều 378 Bộ luật tố tụng Dân sự, tuyên bố bà Nguyễn Thị T là người mất năng lực hành vi dân sự và xác định người đại diện về giao dịch dân sự của bà T.

[7] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Phạm Thị H là người nộp đơn yêu cầu nên phải chịu lệ phí dân sự sơ thẩm theo quy định tại khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật tố tụng Dân sự;

Căn cứ Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015;

Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án và danh mục án phí, lệ phí Tòa án ban hành kèm theo Nghị quyết;

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Phạm Thị H về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

Tuyên bố: Bà Nguyễn Thị T, sinh năm 1937.

Địa chỉ: Thôn Đ, xã B, huyện L, tỉnh Đắk Lắk,

Là người “mất năng lực hành vi dân sự” kể từ ngày quyết định này có hiệu lực pháp luật.

2. Về giao dịch dân sự của bà Nguyễn Thị T phải do người đại diện theo pháp luật xác lập, thực hiện.

3. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Phạm Thị H phải chịu 300.000 đồng (*ba trăm nghìn đồng*) lệ phí việc dân sự sơ thẩm, được khấu trừ số tiền tạm ứng lệ phí 300.000 đồng (*ba trăm nghìn đồng*) đã nộp theo biên lai thu số: AA/2021/0020974 ngày 19/4/2023 tại Chi cục Thi hành án Dân sự huyện Lắk, tỉnh Đắk Lắk. Bà H đã nộp xong tiền lệ phí.

4. Quyền kháng cáo: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKSND huyện Lắk;
- Chi cục THADS huyện Lắk;
- UBND xã B, huyện L;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

(Đã ký)

Văn Công Cường